

Žalobní nárok přestal býti alternativním a předmětem jeho není již odstupné, jehož výši určuje sám žalobce, nýbrž náhrada škody pro nesplnění smlouvy. Nelze proto souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že pro výši žalobcova nároku na náhradu jest jediné rozhodno udání žalobcovo a že soud není oprávněn ji snížit. V důsledku svého nesprávného názoru odvolací soud o novém nároku žalobním vůbec nejednal, ačkoliv žalovaný výše jeho neuznal a již v první stolici — tehdy arci ještě nemístně — přemrštěnost náhrady alternativně požadované namítal. Odvolací soud sice správně dovodil, že žalovaný uzavřené kupní smlouvy nesplnil a že proto k náhradě je povinen, ale nezjednal si podkladu pro posouzení výše této náhrady, takže odvolací řízení nepřipouští rozboru a posouzení věci a je podle § 503 č. 2 c. ř. s. vadným. Pro tuto vadu, jež nebyla odvolatelem zaviněna, byl odvolací rozsudek podle § 510 c. ř. s. zrušen.

Čís. 678.

Zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům (ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.).

Přestávka (§ 1, odstavec druhý) předpokládá, že pachtovní poměr počal v době, v zákoně uvedené.

Požadovací nárok může uplatňovati pouze pachtýř, nikoliv pro sebe osoba třetí.

(Rozh. ze dne 21. září 1920, R II 265/20.)

Pachtýř Václav B. domáhal se, by mu byl přiznán do vlastnictví pozemek, jež, jak zjištěno, měl v pachtu teprve od roku 1902. Místo pachtýřky Anny P. uplatnil pak požadovací nárok ve lhůtě zákonné její syn Karel P. Soud prvé stolice přiznal nárok v obou případech; v onom přípčetl žadateli jednoroční »přestávku«, v tomto zjistil, že Anna P. měla pozemek v pachtu po zákonnou dobu. Rekursní soud nároky pachtýřů zamítl. Důvody: Ohledně pozemku, na který si činí nárok Václav B., jest prokázáno, že má pozemek ten od farního obročí v pachtu teprve od roku 1902; že by pacht již před tímto rokem byl trval, prokázáno nebylo; ne bez důvodu poukazuje se ve stížnosti na to, že nárok na postoupení pozemku do vlastnictví přísluší dle § 1 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. oněm pachtýřům, kteří pozemek mají v pachtu od 1. října, že však Václav B., který pozemek teprv od roku 1902 pachtovaný má, k těmto pachtýřům nepatří. Anně P. přiznán byl nárok na část pozemku proto, poněvadž prý po dobu svrchu uvedených ustanovení zákona tento pozemek v pachtu má; dle § 12 zákona měla však Anna P. svůj nárok nejdéle do 12 neděl ode dne, kdy zákon nabyl působnosti, příslušnému soudu jakož i vlastníku pozemku ohlásiti, což se však nestalo; ba domnělý nárok Anny P. vůbec dosud ohlášen nebyl, takže soud není s to posouditi, zdali si Anna P. skutečně pozemek do vlastnictví přeje; ale i kdyby si toho přála, bylo by uplatňování nároku po 18. září 1919, kdy svrchu uvedená lhůta 12 neděl uplynula, již opožděné a nepřípustné a nebylo by mu lze vyhověti; nárok byl původně ohlášen jménem Karla P-a, syna Anny P.; dle souhlasného udání obou nebyl však pachtýřem tohoto pozemku Karel P., nýbrž jeho matka Anna P., jejíž hospodářství

Karel P. před nastoupením vojenské služby vedl; z této vojenské služby vrátil se posléze uvedený teprve na podzim 1919 domů a byl v ní, když se ohlášky podávaly. Ohláška znějící na Karla P-a nemohla v tomto případě, kde Karel P. pozemku vůbec v pachtu neměl, vzhledem k námitkám správně a v pravý čas proti ní podaným míti účinku; nemohla však míti účinku ani ohledně Anny P., když proti předpisům § 12 uvedeného zákona od ní nebo v jejím jméně vůbec podána nebyla ba ani proti předpisům § 13 zákona ani její jméno jako přihlašovatelky neobsahovala.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacím rekursům.

D ů v o d y:

Dovolací stěžovatel Václav B. obmezuje se ve své stížnosti na pouhé tvrzení, že mu nárok požadovací přísluší z důvodů prvním soudem uvedených. Oproti tomu stačí poukázat k důvodům napadeného usnesení, které dovolací stěžovatel vyvrátiti se ani nepokusil. Dle § 1 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. pachtýři, který od 1. října 1901 požadovaného pozemku v pachtu neměl, požadovací nárok nepřisluší, a, poněvadž jest zjištěno, že Václav B. vstoupil do pachtovního poměru teprve na jaře 1902, jest zřejmo, že se postoupení požadovaného pozemku do vlastnictví nemůže domáhati. Ustanovení § 1 cit. zákona, dle něhož přestávky ne delší než jednoho roku nároku pachtýřova neruší, nemůže se dovolávati, poněvadž nutným předpokladem pro použití tohoto zákonného předpisu jest, jak již z přirozeného významu a smyslu slova »přestávka« plyne, že pacht musil dnem 1. října 1901 býti v platnosti a od toho dne faktický jeho výkon počítati. Co se týče dovolací stížnosti Anny P., dlužno jí sice dle § 9 nesp. řízení přiznati oprávnění ku stížnosti, ale odůvodněnou stížnost tu nelze shledati. Stěžovatelka byla ovšem pachtýřkou, ale ve lhůtě § 12 zákona nároku svého neohlásila, nýbrž její syn Karel P. svým jménem, a poněvadž požadovací nárok přísluší pouze pachtýři (§§ 1 a 3 zákona), jímž Karel P. nebyl, a Anna P. ani při jednání soudním, při kterémž teprve zmíněné okolnosti vyšly na jevo, nároku požadovacího neohlásila, — k ohlášení tomuto ovšem by nebyl mohl pro opozděnost býti vzat zřetel — rekursní soud všim právem vyslovil, že jí požadovací nárok nepřisluší.

Čís. 679.

Otázka, zda stavebník vydržením nabyt práva hromaditi stavivo na pozemku obecním, náleží na pořad práva. Úřad stavební by rozhodoval, zda mu právo to přísluší jako stavebníkovi.

(Rczh. ze dne 28. září 1920, R I 678/20.)

Žalovaný složil stavivo na obecním pozemku uličním. Proti žalobě obce, by zanechal používání ulice za skladiště staviva bránil se žalovaný jednak tím, že místo, kde uloženo je stavivo, patří do jeho vlastnictví, jehož prý nabyt vydržením, jednak tím, že dle všeobecného zvyku ukládá stavebník stavivo na ulici. Po formální stránce namítl nepřipustnost po-